Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2020-06-04

TRN 2020-0033

*Handläggare:*
Helena Näsström

Tillväxt- och
regionplanenämnden

## Ärendebeskrivning

Tillväxt och regionplanenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motion 2019:66 av Maria Mustonen (V) om en handlingsplan mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken till regionstyrelsen. Yttrandet ska ha inkommit till regionstyrelsen senast den 6 juli 2020.

Även Trafiknämnden har ombetts yttra sig till regionstyrelsen. Förvaltningen har tagit del av trafikförvaltningens förslag till yttrande.

## Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande, 2020-06-04
Förslag till yttrande, 2020-06-04
Motion 2019:66 av Maria Mustonen (V) om en handlingsplan mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken, 2019-12-10

## Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

Yttrandet över motion 2019:66 av Maria Mustonen (V) om en handlingsplan för sexuella trakasserier i kollektivtrafiken, TRN 2020–0033, godkänns och överlämnas till regionstyrelsen.

**Förvaltningens förslag och motivering**

*Sammanfattning*

Mot bakgrund av att KTH har tagit fram en rapport *”Trygghet i kollektivtrafiken i Stockholm i ett internationellt perspektiv. En handlingsplan mot sexuella trakasserier och brott i transitmiljöer.”* samt gjort en enkätundersökning med studerande på KTH och Södertörns högskola om studenternas erfarenheter och uppfattningar om sexuella trakasserier, har en motion inkommit om att Region Stockholm ska ta fram en handlingsplan mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken.

Förvaltningen håller med om det är viktigt att arbeta mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken och att KTH:s rapport och enkätundersökning tillför viktig kunskap. Trafiknämnden ansvarar för Region Stockholms arbete med trygghet i kollektivtrafiken, bland annat genom undersökningen *”upplevd kvalitet”*, som genomförs varje månad och som mäter resenärernas trygghet ombord samt på vägen till och från kollektivtrafiken. *”Trafikförvaltningens trygghetsundersökning”,* är en webbaserad enkät som äger rum vartannat år och därtill finns det operativa trygghetsarbetet som Trygghetscentralen arbetar med. Trafikförvaltningen har även ett aktivt samarbete med kommuner, stadsdelar, polis och fastighetsägare i trygghetsfrågor.

Mycket av det som föreslås i motionen är redan arbete som pågår eller som trafiknämnden planerar för att utveckla. Den refererade KTH-studien kan bidra till att öka trafikförvaltningens kunskap och vara en utgångspunkt för 2020 års uppföljning av Trafikförvaltningens trygghetsundersökning.

*Bakgrund*

Maria Mustonen (V) har inkommit med en motion om att ta fram en handlingsplan mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken. I motionen hänvisar Maria Mustonen (V) till KTH-rapporten *”Trygghet i kollektivtrafiken i Stockholm i ett internationellt perspektiv. En handlingsplan mot sexuella trakasserier och brott i transitmiljöer”*. Rapporten redovisar en enkätundersökning från 2018 som har gjorts med studenter från KTH och Södertörns högskola om studenternas erfarenheter och uppfattningar om sexuella trakasserier.

Maria Mustonen (V) hänvisar till att KTH-rapporten innehåller förslag till handlingsplan mot sexuella trakasserier i transitmiljöer och föreslår att trafiknämnden ska kartlägga och analysera sexuella trakasserier och sexualiserat våld i kollektivtrafiken. Trafiknämnden föreslås också att, tillsammans med tillväxt- och regionplanenämnden, ta fram en handlingsplan mot sexuella trakasserier och våld i kollektivtrafiken med

systematiskt arbete, tydliga åtgärder och uppföljning. Arbetet ska enligt motionen bedrivas i nära samarbete med kommuner, Trafikverket, polisen, trafikoperatörer m.fl.

*Överväganden*
Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050, har ett övergripande mål om en öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region och ett delmål om att minska otrygghetens påverkan på livskvalitet och invånarnas utsatt för våldsbrott. Genom att arbeta för att bidra till att målen nås arbetar förvaltningen med frågorna som motionen lyfter på en övergripande nivå. Ansvaret att arbeta med frågorna på en mer operativ nivå bedömer förvaltningen ligger på trafiknämnden och trafikförvaltningen, som också har verktyg för ett sådant arbete genom det trygghetsarbete som de bedriver.

Trafiknämnden ansvarar för Region Stockholms arbete med trygghet i kollektivtrafiken. Trygghet för alla resenärer är ett prioriterat fokusområde för trafikförvaltningen. För att följa upp den upplevda tryggheten genomförs frekventa mätningar både bland resenärer och inom befolkningen som helhet. Varje månad genomförs en undersökning om *”upplevd kvalitet”*, som mäter resenärernas trygghet ombord samt på vägen till och från kollektivtrafiken. Vartannat år skickas *”Trafikförvaltningens trygghetsundersökning”,* en webbaserad enkät, ut till 2000 slumpvalda invånare i länet. Trygghetscentralen arbetar med det operativa trygghetsarbetet i kollektivtrafiken. Trafikförvaltningen har även ett aktivt samarbete med kommuner, stadsdelar, polis och fastighetsägare i trygghetsfrågor.

Mycket av det som föreslås uppdras åt nämnderna i motionen är arbete som redan pågår inom befintligt trygghetsarbetet eller som trafiknämnden planerar för att utveckla inom ramen för sitt uppdrag. Den refererade KTH-studien kan bidra till att öka trafikförvaltningens kunskap och vara ett underlag inför 2020 års uppföljning av trafikförvaltningens trygghetsundersökning.

**Ekonomiska konsekvenser av beslutet**
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

**Miljökonsekvenser av beslutet**
I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Helena Näsström
Regionplanerare

Tillväxt- och regionplanenämnden

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
2020-06-04

TRN 2020-0033

registrator.lsf@sll.se
Region Stockholm
Regionledningskontoret
Joakim Liljeberg

# Yttrande över motion 2019:66 av Maria Mustonen (V) om en handlingsplan mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken

## Inledning

Maria Mustonen (V) har inkommit med en motion (2019:66) till regionfullmäktige om en handlingsplan mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken. Tillväxt- och regionplanenämnden har ombetts att yttra sig och överlämna sitt yttrande till Regionstyrelsen.

## Synpunkter

Tillväxt- och regionplanenämnden anser att trygghet i kollektivtrafiken är en mycket viktig fråga och att alla ska känna sig trygga i kollektivtrafiken oavsett kön, ålder, bakgrund och sexuell läggning. Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2050, har ett övergripande mål om en öppen, jämställd, jämlik och inkluderande region och ett delmål om att minska otrygghetens påverkan på livskvalitet och invånarnas utsatt för våldsbrott. Tillsammans med länets aktörer arbetar nämnden för att nå målen i RUFS och därmed på en övergripande nivå med frågorna som motionen lyfter.

Tillväxt- och regionplanenämnden bedömer att trafiknämndens arbete med trygghetsfrågor, och med sexuella trakasserier som en del av detta, i stor utsträckning omfattar de uppdrag som motionen vill uppdra till trafiknämnden och tillväxt- och regionplanenämnden. KTH:s rapport och enkätundersökning bör användas som kunskapsunderlag i trafiknämndens fortsatta trygghetsarbete.

Region Stockholm



Ankom
Region Stockholm
2019 -12- 10
Dnr RS 2019-1171

2019:66

Region Stockholm
2019-12-10

# Motion av Maria Mustonen (V) om en handlingsplan mot sexuella trakasserier i kollektivtrafiken

KTH publicerade nyligen rapporten *Trygghet i kollektivtrafiken i Stockholm i ett internationellt perspektiv. En handlingsplan mot sexuella trakasserier och brott i transitmiljöer.* Den är en dyster läsning. Rapporten redovisar en enkätundersökning som har gjorts med studerande på KTH och Södertörns högskola, och det framgår att nästan häften av studenterna har upplevt sexuella trakasserier och våld i kollektivtrafiken. Studenterna anger också att de i en stor utsträckning anpassar sitt beteende och klädsel eller vidtar andra säkerhetsåtgärder för att skydda sig mot sexuella trakasserier när de reser kollektivt. Från rapporten framgår att särskilt unga kvinnor är utsatta för sexuella trakasserier i den offentliga miljön. En annan grupp som vi vet är särskilt utsatt är hbtq-personer som sticker ut från heteronormen. Rapporten konstaterar också att problemet är osynligt och att mörkertalet är stort.

Även om rapporten är baserad på en studentpopulation och kan inte antas att återspegla situationen för hela befolkningen är situationen inte acceptabel. Därför bör Region Stockholm ta den på högsta allvar.

Rapporten föreslår en handlingsplan mot sexuella trakasserier i transitmiljöer och lyfter upp behovet att se på hela resan från dörr till dörr. Detta gör att frågan blir väldigt komplex med många berörda aktörer i och med Region Stockholm endast har direkt rådighet över sina egna anläggningar. Därför behövs en bred samverkan för att åtgärda problematiken.

Rapporten listar ut ett antal tänkbara åtgärder eller angreppssätt mot sexuella trakasserier, med vikt på förebyggande arbete. Dessa insikter bör användas som en grund för en handlingsplan anpassat till Region Stockholms förutsättningar att motverka problematiken.

Personalen i kollektivtrafiken spelar en nyckelroll i detta arbete. Det är viktigt att det finns närvarande personal i kollektivtrafiken och de har rätt kompetens och mandat för att förebygga sexuella trakasserier och ingripa på rätt sätt när dessa sker.

**Mot bakgrund av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta**

*att* uppdra trafiknämnden att kartlägga utbredningen av sexuella trakasserier och sexualiserat våld i kollektivtrafiken och analysera närmare vilka som är drabbade, när och hur kränkningarna sker och

hur resenärerna upplever situationen för att ha beslutsunderlag för åtgärder

*att* uppdra trafiknämnden i samarbete med tillväxt- och regionplanernämnden att ta fram en handlingsplan mot sexuella trakasserier och våld i kollektivtrafiken med systematiskt arbete, tydliga åtgärder och uppföljning

*att* uppdra trafiknämnden att bedriva arbetet mot sexuella trakasserier i nära samarbete med regionens kommuner, Trafikverket, polisen, kollektivtrafikoperatörer, leverantörer av säkerhets- och bevakningstjänster, fastighetsägare, de fackliga organisationerna för personalen och andra berörda parter

Maria Mustonen (V)